

Garageförsäkring Företagsmotor

Försäkringsvillkor 1 januari 2015

Folksam

Innehåll

Översiktlig information	3	Om vi inte skulle komma överens	11
Uppsägning av försäkring i förtid	3	Vänd dig till Folksam	11
Försäkringspremie	3	Värdering av lös egendom	11
Försäkringsvillkoren och försäkringsbrevet	3	Kundombudsmannen Folksam	11
Följande moment omfattas av försäkringen om inte annat anges	3	Tingsrätt	11
Var försäkringen gäller	3	Konsumenternas Försäkringsbyrå	11
Självrisker	3	Kommunal konsument vägledning	11
Mervärdeskatt	3	Vänta inte för länge	11
Begränsningar enligt allmänna bestämmelser	4	Någar råd	11
Aktsamhetskrav	4		
Om vi inte skulle komma överens	4		
Allmänna försäkringsvillkor	4		
Vad som ingår i försäkringen	4		
Var försäkringen gäller	4		
Vilken egendom som är försäkrad	4		
Vem försäkringen gäller för	4		
Brandförsäkring	4		
Aktsamhetskrav	4		
Självrisker	4		
Stöldförsäkring	4		
Aktsamhetskrav	5		
Självrisker	5		
Hur vi värderar egendom och ersätter din skadade	5		
Rättskyddsförsäkring	6		
Vem försäkringen gäller för	6		
Vad försäkringen gäller för	6		
Vad försäkringen inte gäller för	6		
När försäkringen gäller	6		
Om din försäkring upphört	6		
Var försäkringen gäller	6		
Ombud eller försvarare	6		
Vilka kostnader som rättskyddsförsäkringen inte ersätter	7		
Högsta ersättningsbelopp	7		
Självrisker	7		
Allmänna bestämmelser	7		
Om din försäkring upphört	7		
Upplysningsplikt	8		
Riskökning	8		
Dubbelförsäkring	8		
Avdrag på ersättning	8		
Framkallande av försäkringsfall	8		
Räddningsplikt	8		
Återkrav	9		
Lag, garanti eller annat åtagande	9		
Krigsskador	9		
Atomskador med mera	9		
Dammbrott	9		
Om skada inträffar	10		
Om du behöver hjälp	10		

Översiktlig information

Före den egentliga villkorstexten får du i det här avsnittet en översiktlig information om hur försäkringen gäller.

När vi i villkoren använder orden ”du” och ”din” menar vi – om inte annat sägs – både försäkringstagaren och var och en av övriga försäkrade personer. Med ”vi” och ”oss” menas försäkringsgivaren, det vill säga Folksam.

Vår verksamhet står under tillsyn av Finansinspektionen och vår marknadsföring följer svensk lag.

Omfattningen av din försäkring framgår av försäkringsvillkoren.

Dessa och informationen tillhandahålls på svenska och all kommunikation mellan dig och oss sker på svenska. Om inte annat avtalats är försäkringstiden ett år.

Uppsägning av försäkring i förtid

Du kan säga upp försäkringen under försäkringstiden, till exempel om behovet av försäkringen upphör eller liknande omständighet inträffar. Du får också säga upp försäkringen vid skada att upphöra inom 14 dagar, se punkt 37 i allmänna bestämmelser.

Försäkringspremie

Premien för din försäkring framgår av försäkringsbrev och premiefaktura. På premiefakturan finns också uppgift om sista dag för betalning.

Har premie lämnats i en offert gäller premieuppgiften enligt vad som sägs i offerten eller annars avtalats. Se punkterna 37–48 i allmänna bestämmelser.

Försäkringsvillkoren och försäkringsbrevet

Detta är översiktlig information. Vi vill därför understryka, att det alltid är försäkringsbrevet och de fullständiga försäkringsvillkoren som bestämmer innehållet i ditt försäkringsskydd. Ditt försäkringsbrev visar vilket skydd du har. Där finns också uppgift om försäkringstidens längd, premie, särskilda villkor med mera. Det är försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren som tillsammans utgör avtalet mellan dig och oss.

Följande moment omfattas av försäkringen om inte annat anges

Egendom

- Brandskada
- Glasskada
- Stöldskada

Rättsskyddsförsäkring

- Tvist
- Vissa brottmål

Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller endast i Sverige.

Självrisker

Självriskerna varierar beroende på vilken del av försäkringen som berörs, de framgår av ditt försäkringsbrev. Särskilda självrisker gäller i vissa fall. Dessa finns angivna under respektive avsnitt i försäkringsvillkoret.

Mervärdeskatt

Om försäkringstagaren är redovisningsskyldig för mervärdeskatt, betalar försäkringen inte en sådan kostnad. På begäran skall försäkringstagaren utnyttja sin avlyftningsrätt för mervärdeskatt gällande skadelidandes kostnader.

Begränsningar enligt allmänna bestämmelser

Du ska utan oskäligt dröjsmål anmäla till oss om ett förhållande som angivits i avtalet och som är av väsentlig betydelse för risken ändras. Om anmälan inte sker riskerar du avdrag på ersättningen, se punkt 41.

Vi betalar inte för skada som leverantör eller annan svarar för enligt lag, garanti eller liknande åtagande såvida du inte kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta, se punkt 53.

Du ska anmäla försäkringsfall till oss så snart som möjligt och medverka till utredningen av försäkringsfallet.

Om du försummar detta riskerar du avdrag på ersättningen, se punkterna 57–65.

Aktsamhetskrav

I villkoret finns regler om vad du ska göra för att om möjligt förhindra skador. Vi kallar det aktsamhetskrav. Du gör klokt i att gå igenom dessa, eftersom du kan få avdrag på skadeersättningen eller ingen ersättning alls om du bryter mot aktsamhetskraven.

För att du lättare ska finna de olika aktsamhetskrav som gäller har vi markerat dessa delar av villkorstexten med blå plattor. Vid aktsamhetskraven finns också bestämmelser om avdrag på ersättningen om du inte följer kraven.

Om vi inte skulle komma överens

Missförstånd eller oenigheter kan oftast klaras upp på ett enkelt sätt, till exempel genom ett telefonsamtal. Sist i villkorshäftet hittar du adresser och telefonnummer om du vill framföra klagomål.

Allmänna försäkringsvillkor

Garageförsäkring här kallad avställningsförsäkring.

1. Avställningsförsäkring gäller om detta anges i försäkringsbrevet. Försäkringen gäller när fordonet är avställt samt när det är påställt men ej i trafik.

Vad som ingår i försäkringen

2. Försäkringen omfattar skydd för brand, glas, stöld samt rättsskyddsförsäkring.

Var försäkringen gäller

3. Försäkringen gäller endast i Sverige.

Vilken egendom som är försäkrad

4. Egendomsskyddet gäller för den försäkrade bilen och för säkerhetsutrustning till exempel: brandsläckare, skyddskläder, hjälm samt annan normal utrustning till bilen (verktyg till ett värde av högst 1 000 kronor).

Ersättningen gäller efter självrisk och åldersavdrag, se punkterna 19 – 21. I beloppbegränsningen ingår också tillbehör till ersättningsbar utrustning*. Monteringskostnad ersätts utöver beloppbegränsningen.

* Definition - Utrustning

Med utrustning menar vi bilmärkesunik i bilen integrerad och monterad utrustning.

Vem försäkringen gäller för

5. Försäkringen avser endast ditt eget lagliga ekonomiska intresse som försäkringstagare och ägare till den försäkrade egendomen. Skulle det visa sig att det är någon annan än du som äger bilen gäller inte egendomsskyddet och någon ersättning kan inte betalas vid inträffad skada.

Vi har rätt att betala skadeersättning till

- säljaren eller kreditgivaren om bilen köpts på avbetalning eller kredit. Ersättning betalas då till säljaren/kreditgivaren intill dennes återstående lagenliga fordran
- ägaren om du har hyrt bilen på längre tid än ett år, det vill säga leasat den.

Brandförsäkring

6. Försäkringen gäller för skada genom brand. Med brand menar vi ”eld som kommit lös”.

Brand via kortslutning ersätts inte.

För viss utrustning gäller särskilda beloppsgränser, se punkt 4.

Aktsamhetskrav

7. För att värma eller torka bilen får du bara använda anordning som vi godkänt för det ändamålet. Tillverkarens anvisningar ska följas.

8. Om du bryter mot aktsamhetskravet i punkt 7 gör vi normalt avdrag med 25 procent på ersättningen.

Avdraget kan i allvarigare fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Vi gör inget avdrag om försummelsen varit lindrig. Se punkt 51.

Självrisker

9. Självrisken framgår av ditt försäkringsbrev.

Glasrutförsäkring

10. Försäkringen gäller för skada på vindruta, sidoruta eller bakruta som består i att rutan genombrutits, spräckts eller krossats.

11. Vi betalar inte skada som hänt

- vid kollision, vältning eller när bilen körts av vägen.

Självrisker

12. Självrisken framgår av ditt försäkringsbrev.

Om rutan repareras är självrisken 200 kronor.

Stöldförsäkring

13. Försäkringen gäller för skada genom stöld eller tillgrepp av fortskaffningsmedel. Vi betalar också skador som uppstått vid försök till stöld eller tillgrepp.

Vid stöld av på bilen monterade hjul är ersättningen begränsad till 25 000 kronor.

Begränsningen gäller inte vid stöld av hela bilen.

Försäkringen gäller dessutom för skada som uppstått genom uppsåtlig skadegörelse i samband med sådan händelse. Vid förlust av bilen får du ersättning om den inte kommit tillrätta inom en månad efter det vi fått din anmälan om stölden.

14. Vi betalar inte skada

- om någon som tillhör ditt hushåll tar bilen och använder den utan lov
- om någon annan som har tillgång till bilen använder den utan lov.

Anmärkning till punkt 13 och 14

Begreppet stöld är definierat i brottsbalken. Det innebär att någon olovligen tar något som tillhör en annan person i avsikt att till exempel behålla eller sälja det.

Tillgrepp av fortskaffningsmedel

Innebär att någon olovligen tar fordon som tillhör annan person för att använda det, men utan avsikt att behålla eller sälja det. Om däremot någon som har tillgång till ett fordon använder det utan lov, är det varken stöld eller tillgrepp. Det är i *stället olovligt brukande*, vilket innebär att någon olovligen brukar annans fordon som han redan har i sin besittning.

Försäkringen gäller inte heller vid bedrägeri- eller försäkringsbrott.

Med *någon som tillhör ditt hushåll* menar vi person som är folkbokförd och bor på samma adress som du, förutsatt att ni har gemensamt hushåll.

Aktsamhetskrav

15. När fordonet lämnas skall huvudströmbrytaren vara avslagen och nyckeln urtagen. Om original lås finns får inte nyckeln lämnas kvar i bilen eller i närheten av den, detta gäller även vid lastning och lossning. Nyckeln får inte föras med uppgifter om namn, adress eller registreringsnummer. Kravet på låsning gäller inte när bilen förvaras i låst garage eller annan låst lokal som du ensam har tillgång till. Kravet på låsning gäller inte när bilen förvaras i allmänt garage, där du måste lämna ifrån dig nyckeln till stöldskyddet.

Kravet på låsning gäller inte heller när du har bilen på verkstad för reparation eller service. Försäkringstagaren ska kontrollera att samtliga bilnycklar överlämnas vid köp av nytt fordon.

Vid förlust av nyckel ska försäkringstagaren spärra den bortkomna nyckeln så att den blir obrukbar.

16. Bryter du mot aktsamhetskraven i punkt 15 höjs självriskens med 5 000 kronor utöver ordinarie grundsjälvrisk.

Den höjda självriskens tillämpas inte vid enbart stöld av delar och tillbehör.

Självrisker

17. Grundsjälvriskens framgår av ditt försäkringsbrev.

Hur vi värderar egendom och ersätter din skadade

18. Vi ersätter din skada enligt de försäkringsvillkor som gällde för din försäkring på skadedagen.

19. Vi ersätter din ekonomiska förlust enligt nedanstående regler. Förlust eller annan olägenhet av att egendomen inte har kunnat användas betalar vi bara om vi särskilt har åtagit oss detta. Vi ersätter inte affektionsvärdet eller annat värde av personlig natur.

20. Vi har rätt att avgöra om en skada ska ersättas kontant eller repareras samt reparationsmetod eller ersättas med närmast motsvarande egendom.

Vi har också rätt att avgöra var egendomen ska inköpas eller repareras. Vi övertar äganderätten till all förlorad egendom som vi ersatt.

Vid totalskada ombesörjer vi att bilen lämnas till av oss miljögodkänd bildemonterare.

Av miljöskäl är det viktigt att minimera avfallet och främja återanvändning av delar så långt detta är möjligt. Därför gäller för denna försäkring att

- reparationsmetod ska användas som ger minsta möjliga miljöpåverkan.
- skador på vindruta ska repareras om så är möjligt.
- Vid skada som inte omfattas av försäkringen kan vi lämna förslag på miljögodkänd verkstad eller bildemonterare.

21. Ersättning för skada grundas på egendomens marknadsvärde dock ej överstigande försäkrat belopp. Med försäkrat belopp avser vi tecknat försäkringsvärde som framgår av försäkringsbeskedet omedelbart före skadan. Detta skall kunna dokumenteras med foton, intyg och kvitton.

Om bilen i förhållande till det angivna försäkrade beloppet inte är lönsam att reparera eller om den inte kommit tillräta

efter stöld värderar vi den. Från denna regel görs avsteg dels enligt punkt 22.

22. Vi betalar inte

- kostnad för förbättring eller förändring av bilen som gjorts i samband med skadereparation
- merkostnader som beror på att du inte följt våra anvisningar om inköpsställe
- kostnad för lackering som inte motsvarar den som bilen hade i det seriemässiga utförandet. Vi betalar dock för varumärkes eller mönsterskyddad firmasymbol och reklamtext
- eventuell värdeminskning efter reparation
- merkostnad genom att reservdelar fraktats på annat sätt än vad som är normalt, om vi inte godkänt detta
- normalt slitage när bilen använts i samband med stöld eller annat olovligt tillgrepp
- mervärdesskatt när försäkringstagaren eller bilägaren är redovisningsskyldig för sådan skatt.

Rättsskyddsförsäkring

Vem försäkringen gäller för

23. Försäkringen gäller för den försäkrade bilens ägare, brukare och förare – de försäkrade – i denna deras egenskap. Försäkringen gäller inte för den som brukat bilen utan lov.

Vad försäkringen gäller för

24. Försäkringen gäller för tvist, som kan prövas som tvistemål (T-mål) av tingsrätt, hovrätt eller Högsta domstolen. Måste en tvist först handläggas av någon annan instans täcks inte kostnaderna för en sådan förberedande prövning av försäkringen. Om resning beviljas i nämnda mål gäller försäkringen också för det. Rättsskyddet gäller inte för kostnader för prövning i Trafikskadenämnden.

25. Försäkringen gäller för brottmål där den försäkrade misstänks, åtalas eller slutligen döms för

- brott som enligt lagen bara kan medföra bötesstraff, till exempel vårdslöshet i trafik
- vållande till annans död eller vållande till kroppsskada eller sjukdom.
- Kan den som åtalas för grov vårdslöshet i trafik eller för grovt vållande till annans död eller till kroppsskada eller sjukdom, genom lagakraftvägande dom visa att brottet inte bedömts som grovt, gäller försäkringen.

Vad försäkringen inte gäller för

26. Försäkringen gäller inte för

- tvister som enbart kan prövas av administrativa myndigheter eller domstolar, till exempel länsstyrelse, länsrätt, kammarrätt eller regeringsrätt
- tvister som vid en rättslig prövning handläggs som så kallade småmål. Med småmål menas tvister där värdet av vad som yrkas ligger under ett halvt basbelopp. Beloppsbegränsningen gäller även för tvister utomlands. Tvist med oss om försäkringsavtalet omfattas dock
- tvister där du inte har ett befogat intresse att få din sak behandlad
- tvister med någon som du är eller har varit gift, registrerad partner eller sammanboende med
- för uthyres del, tvister som avser anspråk på grund av yrkesmässig uthyrning av bilen
- brottmål där misstanke om brott eller åtal till någon del avser uppsåtliga eller grovt vårdslösa gärningar, till exempel rattfylleri, grovt rattfylleri eller olovlig körning. Försäkringen gäller inte heller för tvist som avser skadestånd eller annat anspråk på grund av att den försäkrade begått, eller misstänks ha begått, sådana gärningar.
- tvister som avser skadeståndsanspråk mot dig om skadeståndsskyldigheten kan omfattas av trafikförsäkringen
- tvister som gäller personskadereglering så länge ersättning för ombudskostnader kan lämnas genom trafikförsäkringen.

När försäkringen gäller

27. Huvudregel

Du kan få rättsskydd om försäkringen gäller när tvisten eller misstanken om brott uppkommer och om den då gällt oavbrutet i minst två år. Försäkringen behöver inte hela tiden ha funnits i bolaget. Om du tidigare haft samma slags rättsskyddsförsäkring i annat bolag får du tillgodoräkna dig den.

Om du inte haft försäkring i två år

Om du när tvisten uppkommer har försäkring men inte haft den

så lång tid som två år, kan du ändå få rättsskydd om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket eller misstanken om brott inträffat sedan försäkringen trätt i kraft.

Om din försäkring upphört

Om du inte längre har någon rättsskyddsförsäkring när tvisten uppkommer därför att försäkringsbehovet upphört kan du trots detta få rättsskydd genom försäkringen om den var i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket eller misstanken om brott inträffade och det därefter inte har gått längre tid än tio år. Beträffande preskription se punkt 65.

Var försäkringen gäller

28. Anspråket eller misstanken om brott ska ha sin grund i något som har inträffat inom försäkringens giltighetsområde, se punkt 3.

Ombud eller försvarare

29. För att få rättsskydd måste du anlita ett ombud eller en försvarare. Denne ska vara verksam nära din bostadsort, eller den ort där förhandling sker och ärendets natur. Huvudregeln är att ditt ombud måste vara en advokat eller en biträdande jurist som är anställd på en advokatbyrå.

Vi kan också godta ett ombud som har förordnats till offentlig försvarare. Du kan även anlita annat lämpligt ombud under förutsättning att denne efter lämplighetsprövning godkänts av Nämnden för Rättsskyddsfrågor (FNR).

30. Vi har rätt att hos Sveriges Advokatsamfund påkalla skiljedom rörande skäligheten av det anlitate ombudets arvode och kostnader. Vi har även rätt att begära prövning av skäligheten av advokats eller biträdande jurists arvode och andra kostnadsanspråk hos Advokatsamfundets och Ombudskostnadsnämnden (OKN).

Om ombudet inte är advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå kan Nämnden för Rättsskyddsfrågor pröva skäligheten av arvodes eller kostnadsersättningen.

Vilka kostnader försäkringen ersätter

31. Vi ersätter endast sådana kostnader som är nödvändiga och skäligen. Vi ersätter inte kostnader som du kunde fått ersatt av staten eller av din motpart. Ersättning kan utgå även i tvister som förlikas eller av annat skäl aldrig kommer inför domstol. Försäkringen ersätter

- ombuds och försvarares arvode och kostnader
- kostnader för nödvändiga utredningar som ditt ombud beställt
- kostnader för bevisning i rättegång och skiljeförfarande
- expeditionskostnader i domstol
- rättegångskostnader som du har ålagt att betala till din motpart
- rättegångskostnader som du vid förlikning har åtagit dig att betala till din motpart under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade fullföljts
- kostnad för medlare som blivit utsedd av tingsrätt eller hovrätt.

Ersättning lämnas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen bestämt för rättshjälpsområdet, respektive enligt brottmålstaxan. Som huvudregel utbetalas arvode och annan ersättning då ärendet har slutredovisats till bolaget. Allmänt a conto kan dock utbetalas om det finns skäl

till det med hänsyn till det arbete som lagts ned i ärendet och till den tid som återstår innan ersättning kan fastställas. Betalning a conto sker inte oftare än en gång i halvåret.

Vilka kostnader som rättskydds-försäkringen inte ersätter

32. Försäkringen ersätter inte

- värdet av ditt eget arbete, förlorad inkomst, resor, uppehålle eller andra omkostnader som du har haft
- kostnaden för verkställighet av dom, beslut eller avtal
- merkostnader som beror på att du har anlitat flera ombud eller försvarare eller bytt ombud eller försvarare såvida det inte föreligger särskilda skäl
- ersättning till skiljemän
- kostnader som i avvaktan på prövning av liknande mål inte ska ersättas enligt 10 § 9 punkten rättshjälpslagen
- tvister som har samband med överlåtna krav. Har du tillerkänts ersättning i form av skadestånd som också får anses täcka advokatkostnader, får du inte ersättning ur försäkringen för dessa kostnader.

Högsta ersättningsbelopp

33. Vid varje tvist eller brottmål kan ersättningen högst uppgå till tre prisbasbelopp. Endast en tvist anses föreligga om

- du och annan försäkrad står på samma sida
- flera tvister avser samma angelägenhet
- yrkandena stöder sig på väsentligen samma händelser och omständigheter.
- Således kan en tvist föreligga även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund.

Självrisker

34. Självrisken är 20 procent av skadekostnaden, dock lägst 1 500 kronor eller vad som framgår av försäkringsbrevet.

Allmänna bestämmelser

Information om Folksams behandling av personuppgifter

Folksams verksamhet är försäkringar. Verksamheten står under tillsyn av Finansinspektionen. Huvudansvarig för behandlingen av dina personuppgifter är det Folksamsbolag som du har avtal med.

Uppgifterna används för förvaltning av ditt avtal och för ändamål som är nödvändiga i försäkringsverksamheten, såsom till exempel premieberäkning, statistik, marknadsföring och förebyggande av skador. Uppgifterna behandlas med sekretess, i enlighet med Folksams etiska regler.

Dina adressuppgifter och enkla grundläggande uppgifter om ditt avtal hanteras i ett för Folksamsbolagen gemensamt kundregister för rationell administration; bland annat automatisk adressuppdatering, samordning av information till dig och marknadsföring. Om du upptäcker felaktigheter i registrerade uppgifter vänder du dig till kundtjänst vid ditt närmaste Folksamskontor.

För utdrag ur Folksams register skriver du till: Registerutdrag, Folksam, 106 60 Stockholm.

Skaderegistrering

För att minska försäkringsbolagens kostnader för ersättning som baseras på oriktiga uppgifter använder sig bolaget av ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR). Registret används endast i samband med skadereglering.

Personuppgiftsansvarig för GSR är Svensk Försäkring, Box 24043, Karlavägen 108, 104 50 Stockholm.

När en skada anmälts till bolaget, anmäls denna (skadetyper, skadedatum, skade-, organisations- och personnummer) även för registrering i GSR. Det innebär att bolaget får reda på om du tidigare anmält någon skada hos något annat försäkringsbolag.

35. Vi äger rätt att i det för försäkringsbranschen gemensamma skadeanmälningsregistret (GSR) registrera anmälda skador i anledning av denna försäkring.

Avtalet och premien

Försäkringen gäller från och med den dag som anges i försäkringsbrevet. Tecknas försäkringen samma dag som den ska börja gälla, gäller den från och med det klockslag den tecknades.

36. Försäkringen förnyas automatiskt för ett år i sänder om inte uppsägning har gjorts av dig som försäkringstagare, förmedlare med av dig godkänd fullmakt eller av oss. Den förnyade försäkringen börjar löpa när tiden för den tidigare försäkringen går ut. Vill du istället säga upp försäkringen från huvudförfallodagen behöver du inte ange någon särskild anledning. Uppsägning från vår sida när du begär förnyelse kräver däremot särskilda skäl enligt försäkringsavtalslagen. Tecknar du försäkring för din bil i annat försäkringsbolag förnyas inte försäkringen.

37. Du kan säga upp försäkringen under försäkringstiden om det föreligger viss anledning som anges i försäkringsavtalslagen, till exempel om behovet av försäkring upphör eller liknande omständighet inträffar. Du får också säga upp försäkringen vid skada att upphöra inom 14 dagar.

Från vår sida kan vi säga upp försäkringen under försäkringstiden bara om du eller den försäkrade grovt åsidosatt era förpliktelser mot oss eller om det finns synnerliga skäl.

Om försäkringen sagts upp av dig eller oss, får du tillbaka den del av premien som du har rätt till.

38. Försäkringen och premien bygger på de uppgifter som du har lämnat oss. Vid premieberäkningen tar vi hänsyn till bland annat följande faktorer; vilken bil du har och hur gammal den är, var ditt företag är beläget, hur många mil du kör per år, vilken självrisk som du väljer och ert tidigare skaderesultat.

Vi har rätt att begära uppgifter från dig som påverkar din premie. Får vi inte in begärda uppgifter beräknas premien utifrån av oss förutbestämda regler.

Upplyningsplikt

39. När du vill teckna, utvidga eller förnya försäkring ska du på vår begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för frågan om försäkringen ska meddelas. Du ska ge riktiga och fullständiga svar på våra frågor.

Om du inser att vi tidigare haft oriktiga eller ofullständiga uppgifter om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen ska du utan oskäligt dröjsmål rätta uppgiften.

Riskökning

40. Du ska utan oskäligt dröjsmål anmäla till oss om ett förhållande som har angetts i avtalet och som är av väsentlig betydelse för risken ändras.

41. Om du uppsåtligt eller av oaktsamhet eftersatt din upplysningsplikt (39) eller anmälningsplikt (40) kan ersättningen sättas ned i fråga om varje försäkrad efter vad som är skäligt med hänsyn till den betydelse förhållandet skulle ha haft för vår bedömning av risken, det uppsåt eller den oaktsamhet som har förekommit och övriga omständigheter.

42. Ändring av premie och andra villkor kan vi normalt bara göra i samband med förnyelse av försäkringen.

Om vi vill göra sådan ändring meddelar vi dig senast i samband med att vi sänder dig premiekravet så du har tid att bestämna dig om du vill godta ändringen eller låta försäkringen upphöra.

Sådan premieändring som beror på ändrat riskförhållande, till exempel bilbyte, adressändring eller höjning av årlig körsträcka, har vi rätt att göra omgående.

Om det visar sig att körsträckeklassen varit för hög har du rätt att begära återbetalning efter försäkringsårets slut.

43. Premie för nytecknad försäkring ska betalas inom 14 dagar, eller enligt separat avtal, efter den dag då vi sände dig premiekravet. Detsamma gäller tilläggspremie på grund av att försäkringen ändrats under försäkringstiden.

Premie för förnyad försäkring behöver inte betalas tidigare än en månad från den dag då vi sände dig premiekravet. Om premieperioden är högst en månad ska premien dock betalas på periodens första dag.

44. Om premien inte betalas i rätt tid och dröjsmålet inte är av ringa betydelse skriver vi och säger upp försäkringen att upphöra 14 dagar därefter. Samtidigt påminner vi dig om att om du betalar inom 14 dagar så fortsätter försäkringen att gälla. Är det fråga om obetald tilläggspremie får vi räkna om försäkringstiden för den ändrade försäkringen med hänsyn till den premie som du tidigare betalat.

45. Betalar du premien efter det att försäkringen har upphört på grund av underlåten betalning anser vi att du har begärt ny för-

säkring från och med dagen efter den då premien betalades. Vi underrättar dig inom 14 dagar om vi inte vill bevilja ny försäkring.

46. Har du hindrats från att betala premie i rätt tid på grund av att du blivit svårt sjuk, berövats friheten eller inte fått ut lönen eller pensionen från din huvudsakliga anställning eller liknande hinder, fortsätter försäkringen ändå att gälla. Men den upphör om premie inte betalas inom en vecka efter det att hindret fallit bort och i vart fall när tre månader gått från den dag premien skulle ha betalats.

47. Skulle vi av någon anledning säga upp försäkringen men du får vårt brev för sent på grund av omständigheter som du inte kunnat råda över, upphör försäkringen först en vecka efter det du fått brevet.

Försäkringen upphör dock alltid tre månader efter avsändandet och detta gäller även om brevet inte kommer fram.

48. Vi kan överlåta en fordran på obetald premie till Trafikförsäkringsföreningen.

Dubbelförsäkring

49. Har samma intresse försäkrats mot samma fara hos flera bolag, är varje bolag ansvarigt mot den försäkrade som om det bolaget ensamt hade beviljat försäkring.

Du har dock inte rätt till högre ersättning från bolagen än vad som sammanlagt svarar mot skadan.

Är summan av ansvarsbeloppen större än skadan, fördelas ansvarigheten mellan bolagen efter förhållandet mellan ansvarsbeloppen.

Avdrag på ersättning

50. Aktsamhetskrav

Försäkringen ger dig ett långtgående skydd vid skada. Du måste dock själv medverka till att skada inte inträffar. I villkoret finns några krav på aktsamhet som du måste följa för att inte riskera avdrag på ersättningen. Hur vi beräknar avdraget framgår vid respektive aktsamhetskrav i villkorstexten.

Hänsyn tas till den betydelse förfarandet haft för skadan eller dess omfattning och till omständigheterna i övrigt.

Framkallande av försäkringsfall

Försäkringen gäller inte för dig om du framkallat skadan uppsåtligt eller, i den mån du uppsåtligt förvärrat följderna av en skada.

Om skadan uppkommit eller dess följder förvärrats genom grov vårdslöshet från din sida kan vi göra avdrag på ersättningen. Detsamma gäller om du annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa. Avdraget kan i allvarliga fall leda till att du inte får någon ersättning alls.

Räddningsplikt

När en skada inträffar åligger det varje försäkrad att efter bästa förmåga begränsa dess omfattning till exempel larma brandkåren vid brand och försöka rädda hotad egendom i den mån det kan ske utan fara. Rimlig kostnad för åtgärd att hindra följderna av en skada som hänt ersätts av oss vare sig åtgärden lyckats eller inte, i den mån du inte har rätt till ersättning från annat håll.

Det nu sagda gäller även om det är fråga om att hindra en skada som omedelbart hotar att inträffa. Däremot ersätter vi inte förebyggande åtgärder som till exempel kostnad för läsbyte

vid förlust av bilnyckel.

Har du uppsåtligt åsidosatt dina skyldigheter att vidta räddningsåtgärder kan vi göra avdrag på ersättningen efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

Detsamma gäller om du har åsidosatt dina skyldigheter med vetskap om att det innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa eller annars genom grov vårdslöshet.

Identifikation med den försäkrade vid tillämpning av punkt 50

Med ditt handlande likställs handlande av den som med ditt samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen.

Undantag från bestämmelserna om avdrag enligt punkten 41 och 50 samt vid brott mot aktsamhetskrav

51 Vi gör inget avdrag vid

- ringa oaktsamhet
- handlande av någon som var allvarligt psykiskt störd eller som var under tolv år
- handlande som avsåg att förebygga skada på person eller egendom i sådant nödläge att handlandet var försvarligt.

Återkrav

52. I samma utsträckning som vi har betalat ersättning för skada övertar vi din rätt att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan.

För trafikförsäkring gäller, att i samma utsträckning som vi har betalat ersättning, har vi enligt trafikskadelagen rätt att kräva tillbaka ersättning av den som vållat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet eller genom vårdslöshet i förening med rattfylleri eller grovt rattfylleri.

Dessutom kan vi enligt trafikskadelagen framställa återkrav mot innehavare av järnväg eller spårväg samt mot den som är ansvarig för skada enligt lagen om produktansvar. Om vi förskotterar pengar eller ställer betalningsgaranti måste du betala tillbaka om det visar sig att du inte hade rätt till ersättningen från försäkringen.

Lag, garanti eller annat åtagande

53. Försäkringen gäller inte för skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt lag, garanti eller liknande åtagande. Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.

Har du vid köp av egendom tecknat särskild försäkring, så gäller din bilförsäkring endast i den mån ersättning inte lämnas genom den särskilda försäkringen.

Krigsskador

54. Försäkringen gäller inte för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution, upplopp eller uppror.

Om skadan hänt utanför Sverige tillämpar vi inte undantaget för krigsskador inom tre månader efter oroligheternas utbrott. Förutsättningen för att försäkringen ska gälla är dock att bilen fanns i det drabbade området vid utbrottet och oavbrutet fram till den dag skadan inträffade. Dessutom får du inte ha tagit del i oroligheterna eller tagit annan befattning med dem som rapportör eller dylikt och inte heller låtit någon annan använda bilen för sådana ändamål.

Under samma förutsättningar betalar vi också förlust av bil som konfiskerats eller måste lämnas kvar vid evakuering eller internering.

Atomskador med mera

55. Ersättning lämnas inte för skada vars uppkomst eller omfattning har samband med atomkärnprocess.

Försäkringen gäller inte heller för skada genom spridande av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terrorhandling.

Med terrorhandling avses en skadebringande handling som är straffbelagd där den begås eller där skadan uppstår, och som framstår att vara utförd i syfte att

- allvarligt skrämja en befolkning
- otillbörligen tvinga offentliga organ eller en internationell organisation att genomföra eller avstå från att genomföra en viss åtgärd eller
- allvarligt destabilisera eller förstöra de grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturerna i ett land eller i en internationell organisation.

Dammbrott

56. Försäkringen gäller inte för skada vars uppkomst eller omfattning har direkt eller indirekt samband med dammbrott.

Om skada inträffar

57. Anmäl till oss vad som hänt så snart som möjligt. Ta gärna första kontakten med oss per telefon. Telefonnummer framgår av ditt försäkringsbrev.

58. Stöld, tillgrepp av forskaffningsmedel, skadegörelse eller skada som orsakats av annat okänt motorfordon ska också anmälas till polisen. Lämna oss en kopia av polisanmälan.

59. Skada som har hänt när bilen transporterats på annat färdmedel ska också anmälas till transportföretaget.

60. För att vi ska kunna bedöma ditt ersättningskrav måste du ge oss de upplysningar och handlingar som vi behöver såsom inköpskvitton, läkarintyg och så vidare.

Du är också skyldig att medverka till besiktning som vi vill utföra i anledning av inträffad skada.

61. Om du bryter mot bestämmelserna i punkterna 57-60 och försummelsen medför skada för bolaget kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdrag görs efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Vid ringa oaktsamhet görs inget avdrag.

62. Om du eller någon annan som begär ersättning vid skada uppsåtligt eller av grov vårdslöshet lämnar oriktiga uppgifter, förtiger eller döljer något av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning kan vi göra avdrag efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

63. Reparation ska i förväg godkännas av oss. Våra anvisningar ska följas vid valet av reparatör, reparationsmetod och material. För försäkringen gäller vissa miljöåtaganden. Dessa framgår av punkten 20.
Du ska som ägare till bilen, efter vårt medgivande, beordra reparation samt godkänna eller reklamera utfört arbete.

64. Vi strävar efter att betala skador så snart det går och i de fall utredningen drar ut på tiden kan vi betala ersättning i förskott. Skulle det ändå, trots att du gjort vad som åligger dig och skadad egendom reparerats eller återanskaffats, dröja mer än en månad innan du får ersättning får du ränta på det belopp du är berättigad till.

Dröjsmålsräntan beräknas enligt 6 § räntelagen. Medan vi väntar på polisutredning eller värdering får du istället ränta enligt Riksbankens referensränta. Även sådan ränta beräknas från den tidpunkt som anges i första stycket. Vi betalar inte ut räntebelopp som understiger 100 kronor.

Försäkringen gäller inte för förlust som kan uppstå om skadeutredning, reparationsåtgärd eller betalning av ersättning fördröjs på grund av krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror eller på grund av myndighets åtgärd, strejk, lockout, blockad eller liknande händelse.

65. Du förlorar din rätt till försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd om du inte väcker talan mot oss inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde. Om du framställt ditt anspråk till oss inom den tid som angetts här har du dock alltid sex månader på dig att väcka talan mot oss, räknat från det att vi har förklarat att vi har tagit slutlig ställning till anspråket.

Trafikskadelagen

Du förlorar din rätt till ersättning om du inte väcker talan mot oss inom tio år från skadehändelsen. Om du begär omprövning enligt 5 kap 5 § skadeståndslagen får talan dock väckas inom tre år från tidpunkten när det förhållande som ligger till grund för omprövningsyrkandet inträdde. Om du vill ha ersättning och har anmält skadan inom tio år eller begärt omprövning enligt 5 kap 5 § skadeståndslagen är fristen att väcka talan alltid minst sex månader från det att vi har förklarat att vi tagit slutlig ställning till anspråket. Om talan inte väcks i rätt tid går rätten till ersättning förlorad. Talan får väckas senare än tio år endast om det finns synnerliga skäl. Vid bedömningen ska det särskilt beaktas om du har varit förhindrad att framställa anspråket i tid.

Om du behöver hjälp

66. Kontakta oss eller Folksam Jour om du har behov av omedelbar hjälp på telefon:

Inom Sverige 0771-45 00 00

Inom Norden +46-771 45 00 00

67. Utanför Norden kan du också få hjälp av SOS International i Köpenhamn som har öppet dygnet runt eller Falck Global Assistance i Sverige. Du kan till exempel få hjälp med att ordna hemtransport vid olycksfall eller akut sjukdom. Du kan också få hjälp att klara oförutsedda utgifter på grund av skada. Du kan ringa, faxa eller skicka e-post.

SOS-International

Nitivej 6, DK-2000 Fredriksberg, Denmark

sos@sos.eu

Telefon +45-70 10 50 50

Telefax +45-70 1050 56

Folksam

S-106 60 Stockholm, Sweden

Telefon +46-771-960 960

Telefax +46-8-714 91 97

Falck Global Assistance

Box 44024

SE-100 73 Stockholm

Telefon + 46 8 587 717 76

Fax + 46 8 587 717 62

E-Post folksam@falcktravelcare.se

68. Om vi förskotterar pengar eller ställer betalningsgaranti för någon typ av kostnader måste du betala tillbaka om det visar sig att du inte hade rätt till ersättning från försäkringen.

Om vi inte skulle komma överens

69. Missförstånd eller oenigheter kan ofta klaras upp på ett enkelt sätt till exempel genom ett samtal eller kompletterande uppgifter.

Vänd dig till Folksam

Ta först kontakt med den som handlagt ditt ärende. Adress och telefonnummer hittar du i brevet från Folksam, i telefonkatalogen eller på internet.

Värdering av lös egendom

Vi brukar rådfråga en utomstående sakkunnig. Du har också möjlighet att begära att en värderingsman, förordnad av handelskammaren i länet, avger ett utlåtande.

Det kostar pengar men kommer värderingsmannen fram till ett högre belopp än vad vi erbjudit, står vi för hela hans kostnad. I annat fall betalar du och vi hälften vardera. Vi ersätter endast en värdering.

Kundombudsmannen Folksam

som är fristående från Folksam, gör en opartisk bedömning av ditt ärende och kan rekommendera Folksam att ändra sitt beslut. Prövningen är kostnadsfri.

Anmälan till Kundombudsmannen måste göras inom ett år efter det att Folksam lämnat sitt slutliga besked och inom de tider som anges i punkt 71.

Adress: 106 60 Stockholm.

Telefon: 020-65 52 53, 08-772 84 30

Telefax: 08-772 72 17

kundombudsmannen@folksam.se

Tingsrätt

kan pröva din tvist med Folksam. Då kan försäkringens rättskydd ofta nyttjas. Innan du inleder en domstolsprocess måste du kontakta advokat eller annat lämpligt ombud som kan godkännas av Nämnden för Rättsskyddsfrågor (se punkt 29). Tingsrättens adress och telefonnummer finns i telefonkatalogen eller på internet.

Konsumenternas Försäkringsbyrå

ger kostnadsfri information och råd i försäkringsfrågor, men prövar inte enskilda försäkringstvister.

Adress: Box 24215

104 51 Stockholm

Telefon: 08-22 58 00

Telefax: 08-24 88 91

www.konsumenternasforsakringsbyra.se

Kommunal konsumentvägledning

finns i många kommuner och ger råd och hjälp i försäkringsärenden.

Adress och telefonnummer hittar du i telefonkatalogen eller på internet.

Vänta inte för länge

med att anmäla din skada eller att få din tvist prövad. Du kan då förlora din rätt till ersättning (preskription). Vill du undvika preskription måste du väcka talan vid domstol. I regel måste det ske inom tre år från det att du fått kännedom om att fordringen kunde göras gällande. I varje fall måste talan väckas inom tio år från det att fordringen tidigast kunnat göras gällande.

Om du anmält en skada före preskriptionstidens utgång har du alltid sex månader på dig att väcka talan vid domstol från det att du fått slutligt besked från Folksam eller Kundombudsmannen.

Några råd

- Spara kvitton på inköp av tillbehör och utrustning.
- Dokumentera, fotografera eller videofilma bilen med tillbehör.

